

sumpskog. Trädskiktet består till största delen av tall, vårtbjörk och klibbal.

Häger, trana och gräsand trivs vid ån. I Lomsjön häckar smålom, gräsand och knipa. På Vänga mosse fanns förr flera klassiska myrfågelarter som ljungpipare, enkelbeckasin, storspov, grönbena och tofsvipa. De senaste 30 åren har flera av dessa arter försvunnit. Enstaka exemplar av ljungpipare observeras fortfarande och enkelbeckasinen är fortfarande relativt vanlig. Istället har skogsfågel som orre blivit vanlig. Bland rovfåglar har aktuella iakttagelser gjorts av bivråk och ormvråk.

Restaurering

Många fågelarter är anpassade till stora öppna mossar. För att återskapa en mer öppen våtmark och göra den tillgänglig för allmänheten kommer bland annat följande åtgärder att utföras de kommande åren:

- Avverkning och borttransport av träd och buskar från mossen.
- Spångade leder byggs på mossen.
- En bättre möjlighet att ta sig över Sävåån.
- Fågeltorn, P-plats, bord och bänkar och informationsplats vid riksväg 42.



Du är välkommen att besöka naturreservatet hela året.

Så här hittar du till Vänga mosse!

Vänga mosse ligger cirka 15 km norr om Borås centrum nära riksväg 42 vid Vänga.



För att bevara naturvärdena är det inte tillåtet att i reservatet:

- skada levande eller döda träd och buskar
- gräva upp växter
- göra upp eld annat än på anvisad plats
- tälta på fastmarksholmar
- framföra motordrivet fordon
- sätta upp skylt, affisch eller liknande
- anordna arrangemang utan tillstånd

För ytterligare information, kontakta förvaltaren, Borås Stad, 501 80 Borås.
Telefon: 033-357000
E-post: boras.stad@boras.se
Webbplats: boras.se

Foto: Dag Ekelund och Kjell Johansson
Karta: Naturcentrum AB/Carina Lindkvist
Tryck: Borås kommuntryckeri, juli 2010

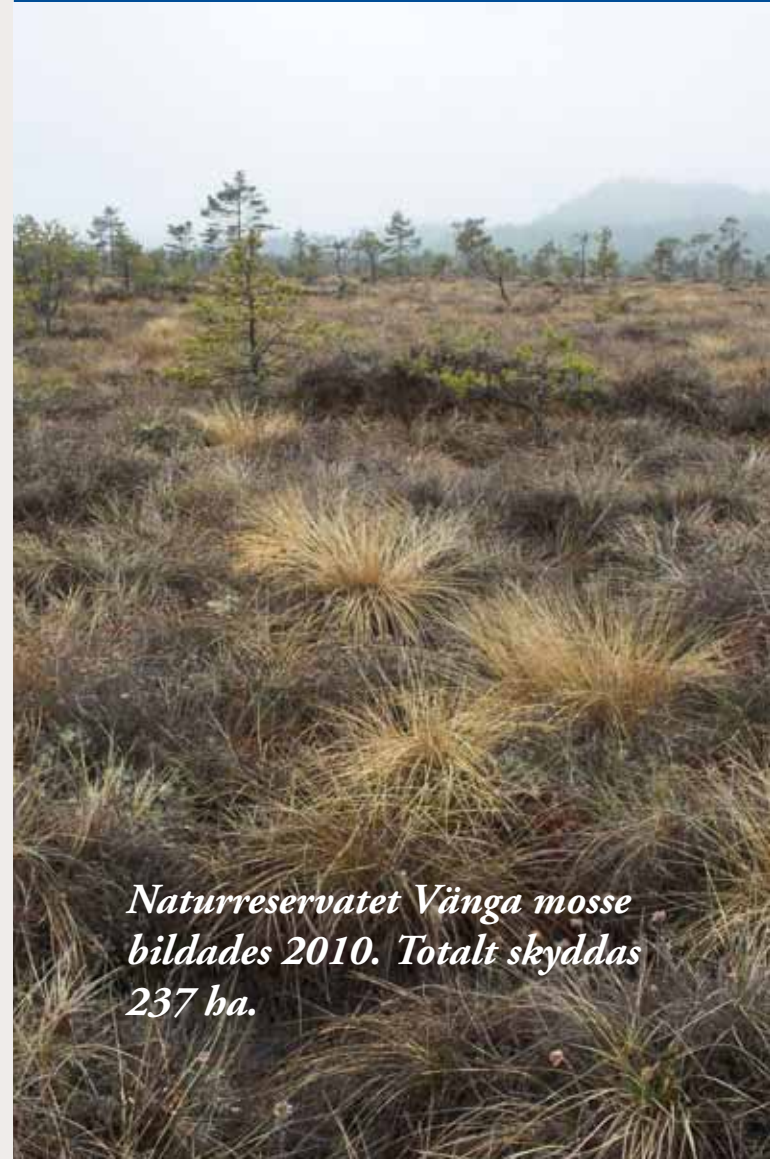


BORÅS STAD



Naturreservat i Borås Stad

* Vänga mosse



Naturreservatet Vänga mosse bildades 2010. Totalt skyddas 237 ha.

Välkommen till naturreservatet Vänga mosse!

Vänga mosse är en stor och förhållandevis opåverkad högmosse. Gå torrskodd på vandringsleden över mossen. Besök ett fågeltorn och få en fin utsikt över mossen.



Geologi

Från att ha varit en issjö har Vänga mosse växt igen till en högmosse. Torvlagret är i genomsnitt 4 meter tjockt och under det finns sand- och grusbotten. De fastmarksöar som finns i mossen består av isälvsediment.

Historia

Den första karta vi har där mossen är med är från 1646. Mossen hade då samma utbredning som idag. Längs Sävåns båda sidor har man under lång tid slagit ”maderna” för att få hö till



Spår av torvtäkt

djuren. Några mindre delar av mossen närmast Vänga by har också brukats som åker eller äng. Ett flertal äldre diken finns. Husbehovstäkt av torv har förekommit in i modern tid.

I Vänga har det funnits en kvarn mer än 300 år. Vattenståndet vid kvarnen och Vänga damm kan i viss mån påverka förhållandena i Vänga mosse. Grustäkt har förekommit på minst en av fastmarksöarna. Gruset transporterades över mossen på vintern.

Fastmarksöarna har namn som tyder på att de har slagits. Nu är alla beskogade.

Vänga mosse har förändrats mycket de senaste 100 åren. Från att ha varit en mer eller mindre öppen mosse har den delvis växt igen.

Biologi

På mossen växlar tuvor och höljor. Höljorna är vattenfyllda. Vegetationen domineras av olika starrarter i kanterna, medan olika ris som blåbär och lingon tar vid i de torrare delarna där



Här torkade man torv

mossan höjer sig över omgivningen. Pors, tuvsäv, silesår, hjortron och klocklång dominerar vegetationen på tuvorna. Något ovanligare arter på mossen är dvärgbjörk och skvattram.



Trana vid Sävån

Vid Sävån blir det blötare. Här finns stora områden med bland annat flaskstarr. Runt hela mossen och längs med Sävån samt utefter den gamla vägen sträcker sig en

Välkommen till Vänga mosse!



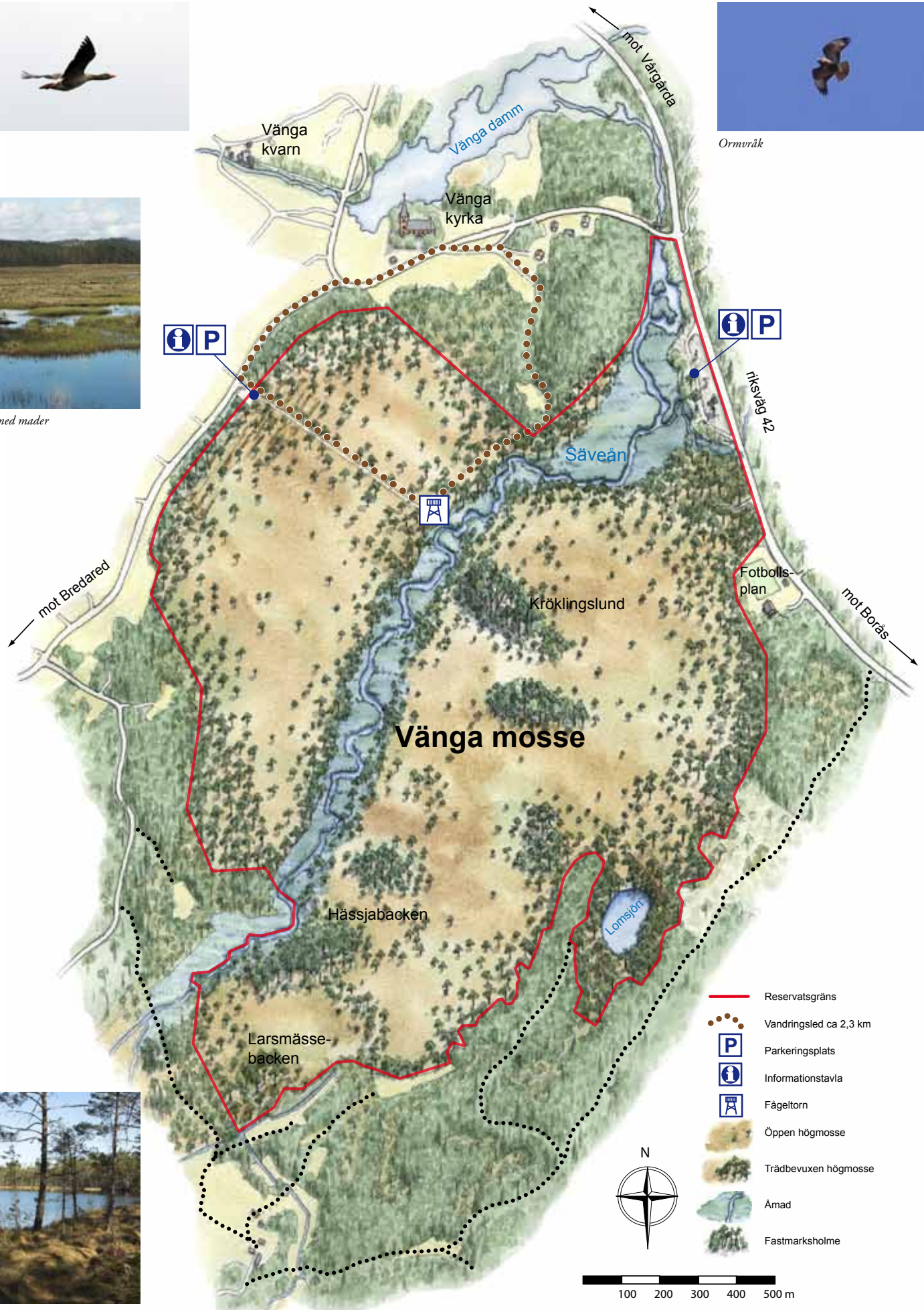
Grågås



Sävån med mader



Ormråk



Lomsjön